

**UCHWAŁA NR 508/XLVI/2022
RADY GMINY CZERWONAK**

z dnia 17 marca 2022 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na lata 2022-2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559), art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i 218) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 oraz 2021 r. poz. 2469) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się:

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na lata 2022-2025, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały;
- 2) Plan finansowy budżetu na realizację zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na 2022 rok, stanowiący załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czerwonak.

§ 3. Traci moc uchwała Nr 463/XLIII/2021 Rady Gminy Czerwonak z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czerwonak na 2022 rok oraz uchwała Nr 307/XXXI/2021 Rady Gminy Czerwonak z dnia 11 lutego 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na lata 2021-2024.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Czerwonak

Wojciech Skrzekut

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Czerwonak**

na lata 2022-2025

Czerwonak, marzec 2022 r.

SPIS TREŚCI

	Str.
Wprowadzenie	3
I. Diagnoza lokalnych problemów wynikających z używania alkoholu, narkotyków, problemów uzależnień behawioralnych oraz przemocy w rodzinie	5
1. Raport z badania „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych - Czerwonak 2020”	6
2. Dane do diagnozy pozyskane od podmiotów realizujących w Gminie Czerwonak zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie	6
II. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy zebranych danych	13
III. Problemy wynikające z diagnozy oraz cele możliwe do osiągnięcia	14
IV. Zadania przyjęte do realizacji w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na lata 2022-2025	17
V. Zasoby Gminy w realizacji zadań Programu	22
VI. Koordynowanie realizacji Programu	24
VII. Finansowanie zadań Programu	24
VIII. Monitorowanie realizacji zadań Programu	25
IX. Materiały źródłowe	25

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak został opracowany zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z jej zapisem (art. 4¹ ust. 1) prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy.

Zadania na rzecz ograniczania stosowania substancji psychoaktywnych, środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (tzw. "dopalaczy") oraz ograniczania zachowań związanych z uzależnieniem behawioralnych zawierała ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz Narodowy Program Zdrowia w celu operacyjnym 2: „Profilaktyka uzależnień”- Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom.

Zarówno ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i Narodowy Program Zdrowia wymieniają **ograniczanie dostępności alkoholu jako strategiczne zadanie samorządów gminnych w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym**. Wysoka ranga, jaką ustawodawcy nadali tym formom oddziaływań, wynika z faktu, iż ograniczanie dostępności alkoholu jest jedną z najsukcesowniejszych metod zmniejszających zarówno poziom spożycia alkoholu, jak i problemów społecznych z tym związanych. Światowa Organizacja Zdrowia w raporcie dotyczącym państw Unii Europejskiej przedstawia swoje rekomendacje do sposobów niwelowania problemów alkoholowych. Wynika z nich, że „Dostępność alkoholu ma wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei ma wpływ na rozpowszechnienie problemów. Wzrost liczby punktów sprzedaży, przedłużenie godzin otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku”¹. W uzasadnieniu podaje między innymi, że istotne w tych działaniach są również: kontrola sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przez przedsiębiorców nimi handlujących, zwłaszcza w trosce o dzieci i młodzież.

Alkohol jest legalną substancją psychoaktywną i we wszystkich krajach europejskich jest traktowany jako towar szczególny, tym samym nie podlega regułom wolnego rynku i handel nim jest reglamentowany. W Polsce za realizację polityki ograniczającej dostępność alkoholu odpowiedzialny jest samorząd gminny. Reglamentację alkoholu rozpoczyna rada gminy poprzez podjęcie uchwał określających liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych i ograniczenia godzin nocnej ich sprzedaży na wynos.

Z art. 12 ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wynika, że maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

¹ Moskalewicz J., Sierosławski J., Dąbrowska K., *Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne, „Alkoholizm i Narkomania”, tom 18, nr 4/2005.*

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak wpisuje się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2021-2025. Jest także odpowiedzią na występujące w społeczności lokalnej problemy związane z piciem alkoholu. Oparty jest na analizie problemów wynikających z diagnozy i potrzeb związanych z ich niwelowaniem oraz uwzględnia zasoby i środki, którymi dysponuje Gmina Czerwonak.

Akty prawne regulujące kwestie konstruowania, finansowania i realizacji działań z przedmiotowego zakresu:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 i 2469 oraz z 2022 r. poz. 24 i 218);
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 oraz z 2021 r. poz. 2469);
3. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 oraz z 2021 r. poz. 2469);
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 oraz z 2021 r. poz. 1038, 1243 i 1535);
6. Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711, 1773 i 2120);
7. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 176 oraz z 2022 r. poz. 218);
8. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305 z późn. zm.);
9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834);
10. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 z późn. zm.);
11. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268 i 2270 oraz z 2022 r. poz. 1 i 66);
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685);
13. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 i 2105 oraz z 2022 r. poz. 24);
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 (Dz. U. poz. 642).

I. Diagnoza lokalnych problemów wynikających z używania alkoholu, narkotyków, problemów uzależnień behawioralnych oraz przemocy w rodzinie

Wśród różnych problemów społecznych w naszym kraju, te związane z alkoholem są jednymi z trudniejszych do rozwiązania. Wynika to przede wszystkim z ich rozmiarów, złożoności, a także kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie ponoszą nie tylko osoby indywidualne, ale i całe społeczeństwo. Szkód wyrządzonych przez alkohol nie przypisuje się wyłącznie osobom pijącym alkohol, lecz całej populacji, bowiem na szkody związane z alkoholem narażony jest każdy. Wśród szkód związanych z alkoholem znajdują się zarówno te jednostkowe (np. szkody zdrowotne występujące u osób pijących szkodliwie, zaburzenia w funkcjonowaniu społecznym i emocjonalnym występujące u dzieci alkoholików), jak i te widziane z szerszej perspektywy (np. naruszenie prawa związane z alkoholem; sprzedaż alkoholu osobom niepełnoletnim, sprzedaż pod zastaw lub na kredyt).

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Czerwonak prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym Programie i jest kontynuacją działań w tym zakresie, prowadzonych w latach poprzednich.

Alkohol, według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji (po nadciśnieniu tętniczym i paleniu tytoniu). Ponad 60 różnych rodzajów chorób, urazów ma z nim związek. Każdego roku, z przyczyn bezpośrednio i pośrednio związanych z używaniem alkoholu, umiera w Polsce kilkanaście tysięcy osób. Coraz lepiej rozpoznawalnym w Polsce skutkiem picia alkoholu jest spektrum alkoholowych uszkodzeń płodu (*FASD-fetal alcohol spectrum disorders*), występujące u kobiet, które piły alkohol w ciąży. Najcięższą formą uszkodzeń, z którymi rodzi się dziecko jest Alkoholowy zespół płodowy (*FAS-Fetal Alcohol Syndrome*), stanowi ok. 10% wszystkich uszkodzeń. Jest to choroba nieuleczalna, której można uniknąć zachowując abstynencję w czasie trwania ciąży. Ponieważ nie można określić dawki alkoholu, która byłaby bezpieczna dla płodu, stąd każda ilość niesie ryzyko wystąpienia zaburzeń w rozwoju dziecka. Jest też niewyobrażalnym obciążeniem dla rodziny.²

² Okulicz-Kozaryn K., *FASD w Polsce Skala problemu i propozycje rozwiązań*. Warszawa 2015.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych szacuje, że populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych przedstawiają się następująco:

Tab.1. Kategorie problemów w szacunkach Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie.

Kategorie problemów alkoholowych		W Polsce 37,95 miliona (2020)	W mieście/gminie 25 tys. mieszk. (np. Gmina Czerwonak)
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 500 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 1 000 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 1 000 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	1 250-1 750 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 1 330 osób: dorosłych i dzieci

1. Raport z badań „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych - Czerwonak 2020”.

Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych wykonana została w 2020 roku na zlecenie Urzędu Gminy Czerwonak³ przez Centrum Rozwoju Edukacji i Kompetencji INVESIS Polska z siedzibą w Myślenicach. Raport z badań znajduje się na stronie internetowej www.czerwonak.pl. Przeprowadzone w Gminie Czerwonak badania ankietowe miały na celu wskazanie wybranych problemów społecznych, związanych ze spożywaniem alkoholu, używaniem narkotyków i dopalaczy, przemocy w rodzinie, przemocy rówieśniczej oraz problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

2. Dane do diagnozy pozyskane od podmiotów realizujących w Gminie Czerwonak zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie

W celu zdiagnozowania dostępności napojów alkoholowych w Gminie, do **opracowania przyjęto wskaźniki wyznaczające tę dostępność, w przedziale lat 2019-2021**. Są to: liczba uchwalonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu; liczba zezwoleń pozostających poza obiegiem prawnym (wolnych); kwota pozyskanych środków ze sprzedaży napojów alkoholowych w punktach sprzedaży w roku poprzednim w wykazanych oświadczeniach składanych do 31 stycznia każdego roku przez przedsiębiorców; statystyczna kwota, która przypada rocznie na zakup alkoholu przez każdego mieszkańca Gminy; liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży. Dane obrazują poniższe tabele.

³ Raport znajduje się na stronie internetowej: www.czerwonak.pl, zakładka Niezbędnik-Zdrowie-Profilaktyka uzależnień.

Tab.2. Liczba mieszkańców Gminy Czerwonak w latach 2019-2021

Rok	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców ogółem	26 460	26 555	26 567

Uchwała dotycząca lokalnej polityki wobec alkoholu

Samorządy gminne mają prawny obowiązek ograniczania dostępu do alkoholu. O liczbie zezwoleń decydują radni. Ustalają również zasady usytuowania punktów sprzedaży. W dniu 23 sierpnia 2018 r. Rada Gminy Czerwonak przyjęła Uchwałę nr 495/LIV/2018 w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Czerwonak (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego poz. 6663), zgodnie z którą określono następujące liczby zezwoleń na sprzedaż następujących rodzajów napojów alkoholowych:

- do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – ogółem 65 zezwoleń (w tym 50 zezwoleń do spożycia poza miejscem sprzedaży i 15 zezwoleń do spożycia w miejscu sprzedaży);
- od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – ogółem 65 zezwoleń (w tym 50 zezwoleń do spożycia poza miejscem sprzedaży i 15 zezwoleń do spożycia w miejscu sprzedaży);
- powyżej 18% zawartości alkoholu – ogółem 65 zezwoleń (w tym 50 zezwoleń do spożycia poza miejscem sprzedaży i 15 zezwoleń do spożycia w miejscu sprzedaży).

Tab. 3. Liczba niewykorzystanych zezwoleń w latach 2019-2021.

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba uchwalonych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (ogółem)	195	195	195
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych przedsiębiorcom	158	151	165
Liczba niewykorzystanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	37	44	30

Liczby niewykorzystanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, to wskaźnik dużej dostępności alkoholu na terenie Gminy Czerwonak

Tab. 4. Liczba obowiązujących w Gminie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych poza miejscem sprzedaży w poszczególnych kategoriach.

Liczba zezwoleń poza miejscem sprzedaży (sklepy)	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	45	44	48
Od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	42	41	45
Powyżej 18% zawartości alkoholu	43	42	46
Razem	130	127	139

Tab. 5. Liczba obowiązujących w Gminie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży w poszczególnych kategoriach.

Liczba zezwoleń w miejscu sprzedaży (gastronomia)	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo	15	13	13
Od 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	7	6	7
Powyżej 18% zawartości alkoholu	6	5	6
razem	28	24	26

Tab. 6. Wskaźnik dotyczący liczby mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży.

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych	60	58	62
Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych	441	457	428

Liczba mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych jest czułym wskaźnikiem dostępności alkoholu. WHO rekomenduje, aby jeden punkt sprzedaży alkoholu przypadał na około 1000-1500 mieszkańców. Wprawdzie ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nie precyzuje liczby punktów sprzedaży na określonym obszarze, jednak rady gmin, podejmując uchwały, są zobligowane do kształtowania polityki uwzględniającej ograniczenie dostępności alkoholu⁴.

⁴ Apteki i punkty apteczne w 2020 roku, GUS, Warszawa 2021 r. Ze statystyk wynika, że w Polsce więcej jest punktów sprzedaży alkoholu niż aptek. Jak podaje GUS w 2020 roku aptek i punktów aptecznych było nieco ponad 13 tysięcy, a punktów sprzedaży alkoholu prawie 85 tys. W Polsce na 1 aptekę ogólnodostępną i punkt apteczny przypadało średnio 2 897 osób.

Uchwała nr 495/LIV/2018 Rady Gminy Czerwonak z dnia 23 sierpnia 2018 r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Czerwonak określiła odległość **nie mniejszą niż 50 metrów** (mierzoną według najkrótszej, powszechnie dostępnej drogi dojścia od progu najbliższego wejścia do lokalu) usytuowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych od szkół, przedszkoli, ośrodków szkolno-wychowawczych, zakładów karnych, obiektów kultu religijnego.

Rynek napojów alkoholowych w Gminie Czerwonak

Tab.7. Wartość sprzedanego alkoholu w punktach sprzedaży na terenie gminy na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców.

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Wartość sprzedanego alkoholu w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na podstawie oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców	25 162 998,70 zł	28 958 090,64 zł	29 826 158,13 zł
Kwota, którą rocznie przeznaczają na zakup alkoholu każdy statystyczny mieszkaniec Gminy Czerwonak	950,98 zł	1 090,49 zł	1 122,68 zł

Wartość alkoholu sprzedanego w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Czerwonak w roku 2021 jest większa niż w roku 2019 o **4 663 159,43 zł**. Potwierdza ten fakt również wysoka średnia kwota, którą rocznie na zakup napojów alkoholowych przeznaczają każdy statystyczny mieszkaniec Gminy Czerwonak - **1 122,68 zł**.

Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczej – świetlice

Placówki wsparcia dziennego prowadzone w formie opiekuńczej (świetlice), w których prowadzone są zajęcia pozalekcyjne dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym, mają na celu udzielenie profesjonalnej pomocy i wsparcia dziecka na różnych poziomach jego aktywności - społecznym, emocjonalnym, poznawczym. Proces ten odbywa się poprzez uczenie dziecka nowych zachowań, społecznie akceptowanych. Dzieci i młodzież w wieku 6-15 lat, korzystają z nich dobrowolnie i nieodpłatnie, wyłącznie na podstawie pisemnej zgody rodziców lub prawnych opiekunów. Na terenie Gminy Czerwonak funkcjonują trzy placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej: w Koziegłowach, Owińskich i Czerwonaku, które posiadają łącznie 50 miejsc.

Do głównych ich zadań należą: pomoc w nauce, organizowanie dzieciom czasu wolnego, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, rozwijanie kultury osobistej, poprawa sprawności

fizycznej, rozwój umiejętności interpersonalnych, współpraca z rodzicami/opiekunami dzieci i osobami/instytucjami je wspierającymi takimi jak: szkoły, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe.

Wychowawcy w celu usprawnienia pomocy rodzinie i dzieciom współpracują i utrzymują stały kontakt z asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi zajmującymi się poszczególnymi rodzinami, są też w stałym kontakcie z pedagogami, psychologami i nauczycielami ze szkół, do których uczęszczają dzieci.

Świetlice funkcjonującą w ramach Urzędu Gminy Czerwonak - Wydziału Promocji Zdrowia.

Tab. 8. Liczba dzieci uczęszczających do świetlic w latach 2018-2021.

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Koziegłowy, ul. Poznańska 15d/82	19	13	11
Owińska, ul. Poprzeczna 12	24	22	17
Czerwonak, ul. Świerkowa 2	19	14	13

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czerwonaku

Tab. 9. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania GKRPA	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, w tym:			
- liczba prowadzonych spraw,	25	41	42
- liczba przyjętych nowych wniosków,	24	13	22
- liczba osób, które zostały skierowane na badanie przez biegłych,	8	15	12
- liczba wniosków skierowanych do sądu.	9	8	0
Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:			
- liczba zaplanowanych kontroli,	8	8	8
- liczba przeprowadzonych kontroli	8	7	4
Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych:			
- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	8	8	18

Udział członków GKRPA w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie: - liczba odbytych spotkań w ramach grup roboczych, w skład których wchodził członkowie GKRPA (jedna sprawa mogła obejmować kilka spotkań)	32	54	62
--	----	----	----

W roku 2021 wzrosła o 9 liczba prowadzonych spraw o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu. Wzrost liczby spraw świadczy o wzroście liczby problemów związanych z piciem alkoholu i tym samym dostępnością alkoholu. Wzrósł też udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w grupach roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie związanej z alkoholem, w której sprawcy przemocy podczas interwencji policji byli pod wpływem alkoholu. Członkowie GKRPA weszli w skład Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych dlatego, że alkohol jest w 60-70% czynnikiem występowania ryzyka przemocy w rodzinie. Członkowie Komisji, w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie są również zobowiązani do uruchomienia procedury „Niebieskie Karty”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwonaku

Tab. 10. Wybrane obszary udzielania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwonaku.

Powód trudnej sytuacji życiowej	2019 rok		2020 rok		2021 rok	
	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin objętych pomocą	Liczba osób w rodzinach
Problemy alkoholowe	14	22	11	21	13	15
Przemoc w rodzinie	71	218	65	214	42	171
Problemy z używaniem innych niż alkohol środków psychoaktywnych	1	2	2	4	3	4

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy materialnej i niematerialnej osobom i rodzinom z problemem alkoholowym oraz dotkniętym problemem przemocy w rodzinie, w tym pomocy w rozpoznawaniu problemu uzależnienia od alkoholu, prowadzi działania motywujące do podjęcia leczenia, realizuje pomoc dla bliskich osób, prowadzi działania profilaktyczne.

Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Tab. 11. Dane otrzymane z Zespołu interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie.

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba nowych Niebieskich Kart	44	45	69
Liczba Niebieskich Kart w rodzinie z problemem alkoholowym	28	26	59

Komisariat Policji w Czerwonaku

Tab. 12. Kategorie interwencji Komisariatu Policji w Czerwonaku.

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba nietrzeźwych osób	104	85	102
w tym osób nieletnich	0	0	0
Liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	19	0	0
Liczba osób nietrzeźwych przewiezionych do izby wytrzeźwień	60	58	71
Liczba osób nietrzeźwych przewiezionych do miejsca zamieszkania	20	16	12
Liczba osób nietrzeźwych przewiezionych do podmiotu lecniczego	10	9	19
Liczba założonych kart w ramach procedury Niebieskie Karty	26	29	51
Liczba wszczętych postępowań z art. 207 KK	24	16	18
Liczba osób nietrzeźwych kierujących pojazdami	13	15	46
Liczba mandatów za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	40	90	85

Z przedstawionych przez Komisariat Policji w Czerwonaku wynika, że w roku 2021 znacząco wzrosły wskaźniki zaświadczone o natężeniu problemów związanych z piciem alkoholu przez mieszkańców Gminy. Są to: **liczba nietrzeźwych osób, w tym osób przewiezionych do izby wytrzeźwień i placówek zdrowia oraz liczba interwencji Policji w związku z przemocą w rodzinie, w których sprawca przemocy był pod wpływem alkoholu.**

Straż Gminna w Czerwonaku

Tab. 13. Kategorie interwencji Straży Gminnej w Czerwonaku.

	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Liczba nietrzeźwych osób	44	51	30
w tym osoby nieletnie nietrzeźwe	0	0	0
Liczba osób nietrzeźwych przewiezionych do Izby Wytrzeźwień	26	35	8
Liczba osób nietrzeźwych przewiezionych do miejsca zamieszkania	7	10	16
Liczba osób nietrzeźwych przewiezionych do podmiotu lecniczego	5	0	0
Liczba mandatów za spożywanie alkoholu w miejscach publicznych	30	2	3

Z analizy zebranych danych wynika, że w okresie lat 2019-2021 wzrosła liczba zatrzymanych osób nietrzeźwych, przewiezionych przez Straż Gminną w Czerwonaku do miejsca zamieszkania.

II. Lista aktualnych problemów wynikających z analizy opisanych danych

1. Wśród uczniów klas V i VI szkół podstawowych z terenu Gminy Czerwonak pierwszy kontakt z alkoholem wskazało 5,29% uczniów. Pozostali badani tj. 94,71% przyznali, że jeszcze nigdy nie pili alkoholu.
2. Do spożywania alkoholu w czasie 12 miesięcy przed badaniem przyznało się 87,04% ankietowanych (w wieku 15 i 16 lat).
3. Ponad 53% uczniów spożywało alkohol 30 dni przed badaniem.
4. 10,42% badanych przyznało, że kilka razy spotkało się z konsumpcją napojów alkoholowych przez kobiety w ciąży, natomiast 3,13% spotyka się z tym często.
5. 11,46% stwierdziło, że doświadczyło przemocy w rodzinie, a osobą stosującą przemoc był najczęściej ojciec, a w dalszej kolejności mąż, dziadek, babcia i wujek.
6. Badani uczniowie z klas V-VI szkół podstawowych (28,82%) wskazali, że są świadkami przemocy wobec innych uczniów w szkole kilka razy w miesiącu.
7. Spośród badanych mieszkańców z terenu gminy Czerwonak, większość tj. 75% nie zna w swoim otoczeniu nikogo, kto zażywałby narkotyki. Natomiast 22,92% respondentów przyznało, że zna do 5 osób, które sięgają po tego typu substancje, a 2,08% do 10 takich osób.
8. Jeśli chodzi o doświadczenia badanych mieszkańców z narkotykami, zdecydowana większość z nich tj. 89,58% odpowiedziała, że nigdy nie miała z nimi styczności. Do zażywania tego typu substancji przyznało się 10,42% respondentów. Przy czym 3,13% przyznało, iż był to jednorazowy kontakt z tego typu substancjami, a 7,29% przyznało, że taka sytuacja miała miejsce kilka razy.
9. W zakresie używania dopalaczy uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź, czy kiedykolwiek mieli z nimi styczność. Prawie wszyscy uczniowie zaprzeczyli, by używali kiedykolwiek dopalaczy. Taką odpowiedź wskazało 98,46% respondentów.
10. Uczniowie zapytani o to, ile czasu w ciągu dnia poświęcają na korzystanie ze sprzętów elektronicznych, najczęściej odpowiadali, że jest to od jednej do trzech godzin dziennie; taką odpowiedź wskazało 49,41% uczniów.
11. Uczniowie zapytani o to, czy często zawierają nowe znajomości w Internecie, najczęściej odpowiadali, że nigdy nie zawierali takich znajomości - 57,06% ankietowanych. Do okazjonalnego zawierania takich znajomości przyznało się 34,12%. Pozostałe 8,82% uczniów odpowiedziało, że często zawiera takie znajomości.
12. Zapytano uczniów, czy wbrew ich woli wykonano im film lub zrobiono zdjęcie, 24,71% potwierdziło, że taka sytuacja miała miejsce.
13. Zapytano także uczniów, czy znają jakieś organizacje lub serwisy internetowe, które udzielają pomocy w sytuacjach zetknięcia się z cyberprzemocą. Jak się okazało 41,76% uczniów potrafi wskazać choć jedną instytucję lub organizację, która zajmuje się taką pomocą i najczęściej wskazywali Akademię Bezpiecznego Internetu.
14. Zapytano uczniów czy wiedzą na czym polega zjawisko hejtu. Zdecydowana większość tj. 88,24% potwierdziła, że wie na czym polega to zjawisko. Hejtu doświadczyło 9,41% badanych, a 32,35% przyznało, że spotkało się z tą formą przemocy, jednak nie doświadczyło jej osobiście.

15. W grach hazardowych (za pieniądze) uczestniczyło 18,92% badanych uczniów. Najpopularniejszą wśród młodzieży grą typu hazardowego nadal pozostaje Lotto, w które grywa więcej niż co czwarty młody człowiek (28%).⁵
16. Warto zwrócić uwagę, iż 36,73% wskazało na uczestnictwo więcej niż 10 razy w grach na automatach w salonie gier.
17. Jeśli chodzi o dostępność substancji psychoaktywnych, ankietowani jako wręcz niemożliwe do zdobycia wymieniają wszelkiego rodzaju narkotyki. Stwierdzając natomiast, że bardzo łatwy jest dostęp do papierosów, piwa.
18. Ostatnie pytanie dotyczyło pozyskania informacji na temat dostępności alkoholu oraz postaw sprzedawców wobec prób zakupu różnego rodzaju napojów alkoholowych przez badanych. Jak się okazało średnio ponad 28% badanych uczniów potwierdziło, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy próbowali dokonać zakupu różnego rodzaju napojów alkoholowych. W większości z przypadków sprzedawcy nie odmawiali młodym osobom sprzedaży alkoholu.

III. Problemy wynikające z diagnozy oraz cele możliwe do osiągnięcia

W poniższej tabeli przedstawiono problemy wynikające z diagnozy wykonanej przez firmę zewnętrzną i problemy wynikające z analizy danych otrzymanych od podmiotów realizujących w Gminie Czerwonak zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym. Do każdego problemu określono cele możliwe do osiągnięcia.

Cele to przyszłe stany, które zamierzamy osiągnąć dzięki konkretnym działaniom⁶. Powinny odnosić się do kluczowych, zidentyfikowanych problemów. Ważne, aby były definiowane w kategoriach otrzymywanych korzyści. Powinny być opisane zgodnie z zasadą SMART, czyli konkretnie i prosto, mierzalnie, w sposób dający ocenić je realistycznie i w powiązaniu z czasem. SMART wspomaga prawidłowe definiowanie celów w programie, dzięki czemu wzrasta szansa na ich osiągnięcie. Wyznaczanie celów zgodnie z tą zasadą wymaga uważnego przeanalizowania tego, co chcemy osiągnąć.

Lp.	Problemy wynikające z diagnozy	Cele możliwe do osiągnięcia
1.	Z badań wynika, że 5,29 % uczniów z klas V i VI, 26,25% z kl. VII i VIII, oraz 53,47% uczniów w wieku 15 i 16 lat deklaruje, że inicjację alkoholową ma już za sobą	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie picia alkoholu, w tym opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej uczniów szkoły podstawowej
		<u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie udziału w rekomendowanych uniwersalnych programach profilaktycznych

⁵ CBOS, Raport Młodzież 2018, Warszawa 2019

⁶ Nowoczesne zarządzanie projektami, redakcja Naukowa Michał Trocki. Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne. Warszawa 2012.

2.	Uczniowie z klas VII i VIII (19,3% badanych) są zdania, że na terenie Gminy Czerwonak można łatwo kupić alkohol	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie możliwości zakupu alkoholu przez osoby nieletnie
		<u>Cel szczegółowy:</u> Zapewnienie osobom handlującym alkoholem udziału w szkoleniu
3.	Dorośli mieszkańcy uznali, że problem nadużywania alkoholu na terenie Gminy Czerwonak jest bardzo powszechny (39,58%)	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie liczby osób pijących
		<u>Cel szczegółowy:</u> Udział w kampaniach profilaktycznych dot. problematyki uzależnień
4.	Zdaniem 22,92% badanych mieszkańców nie można uzależnić się od piwa i wina	<u>Cel główny:</u> Zwiększenie wiedzy na temat alkoholu wśród mieszkańców
		<u>Cel szczegółowy:</u> Udział w kampaniach profilaktycznych dot. problematyki uzależnień
5.	Wyniki badań pokazały, że 11,46% dorosłych mieszkańców potwierdziło, że doświadczyło przemocy w rodzinie	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków przemocy w rodzinie
		<u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie dostępu do pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie Udział w kampaniach społecznych dot. problematyki przemocy
6.	Z badań wynika, że 28,82 % uczniów z klas V i VI oraz 34,88% z kl. VII i VIII są świadkami przemocy wobec innych uczniów w szkole kilka razy w miesiącu	<u>Cel główny:</u> Ograniczenie przypadków przemocy rówieśniczej
		<u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie udziału w programach profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania agresji i przemocy rówieśniczej Zapewnienie uczniom doświadczającym przemocy rówieśniczej możliwości korzystania z pomocy psychologicznej
7.	Wyniki badań pokazały, że 10,42% dorosłych mieszkańców kilka razy spotkało się z konsumpcją napojów alkoholowych przez kobiety w ciąży, 3,13% spotyka się z tym często, natomiast 21,88% zadeklarowało, że nie zwraca na to uwagi	<u>Cel główny:</u> Zmniejszenie liczby kobiet pijących alkohol w ciąży
		<u>Cel szczegółowy:</u> Zwiększenie wiedzy wśród mieszkańców na temat szkodliwości spożycia alkoholu przez kobiety w ciąży poprzez udział w programach i kampaniach dot. szkodliwości spożycia alkoholu, szczególnie dla kobiet w ciąży

8.	Spośród badanych mieszkańców z terenu gminy Czerwonak, większość tj. 75% nie zna w swoim otoczeniu nikogo, kto zażywałby narkotyki. Natomiast 22,92% respondentów przyznało, że zna do 5 osób, które sięgają po tego typu substancje, a 2,08% do 10 takich osób.	<p><u>Cel główny:</u> Zmniejszenie zainteresowania uczniów substancjami psychoaktywnymi</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie udziału rodziców w warsztatach Zapewnienie rodzicom kontaktu z psychologiem</p>
9.	Uczniowie zapytani o to, czy często zawierają nowe znajomości w Internecie, najczęściej odpowiadali, że nigdy nie zawierali takich znajomości - 57,06% ankietowanych. Do okazjonalnego zawierania takich znajomości przyznało się 34,12%. Pozostałe 8,82% uczniów odpowiedziało, że często zawiera takie znajomości.	<p><u>Cel główny:</u> Zmniejszenie liczby uczniów, którzy zawierają nowe znajomości w Internecie</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie udziału w programach w zakresie uzależnień behawioralnych Zapewnienie udziału w zajęciach z psychologiem, psychoterapeutą</p>
10.	Zapytano uczniów, czy wbrew ich woli wykonano im film lub zrobiono zdjęcie, 24,71% potwierdziło, że taka sytuacja miała miejsce.	<p><u>Cel główny:</u> Zmniejszenie liczby uczniów, którym wykonano wbrew ich woli zdjęcia</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie udziału w programach w zakresie uzależnień behawioralnych Zapewnienie udziału w zajęciach z psychologiem, psychoterapeutą</p>
11.	Hejtu doświadczyło 9,41% badanych, a 32,35% przyznało, że spotkało się z tą formą przemocy, jednak nie doświadczyło jej osobiście.	<p><u>Cel główny:</u> Zmniejszenie zainteresowania badanych hejtem behawioralnych</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie udziału w programach w zakresie uzależnień</p>
12.	W grach hazardowych (za pieniądze) uczestniczyło 18,92% badanych uczniów.	<p><u>Cel główny:</u> Obniżenie liczby osób, które grają w lotto</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie udziału w programach w zakresie uzależnień behawioralnych Zapewnienie udziału w zajęciach z psychologiem, psychoterapeutą</p>
13.	36,73% badanych wskazało na uczestnictwo więcej niż 10 razy w grach na automatach w salonie gier.	<p><u>Cel główny:</u> Obniżenie liczby osób uczestniczących w grach na automatach</p> <p><u>Cele szczegółowe:</u> Zapewnienie udziału w programach w zakresie uzależnień behawioralnych Zapewnienie udziału w zajęciach z psychologiem, psychoterapeutą</p>

14.	Ponad 28% badanych uczniów potwierdziło, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy próbowali dokonać zakupu różnego rodzaju napojów alkoholowych. W większości z przypadków sprzedawcy nie odmawiali młodym osobom sprzedaży alkoholu.	<p><u>Cel główny:</u> Zmniejszenie liczby sprzedawców łamiących prawo w zakresie sprzedaży alkoholu uczniom</p> <p><u>Cel szczegółowy:</u> Zwiększenie wiedzy i umiejętności sprzedawców w zakresie odmowy sprzedaży napojów alkoholowych młodym osobom poprzez zapewnienie udziału sprzedawców w szkoleniach, warsztatach i kampaniach</p>
-----	--	---

IV. Zadania przyjęte do realizacji w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na lata 2022-2025

Zadania realizowane z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025, w ramach celu operacyjnego 2 - Profilaktyka uzależnień

W wykazie zadań służących realizacji tego celu znajdują się zadania regulacyjne w części: Uzależnienie od alkoholu p. 4 „Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu”. Są to wskazania dla samorządów gminnych w zakresie zmniejszania dostępności fizycznej, które stanowią obowiązek wynikający również z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Badania ostatnich dziesięcioleci przyniosły wiele wyników dokumentujących silną zależność między poziomem konsumpcji alkoholu a wieloma problemami zdrowia i porządku publicznego. Picie alkoholu jest przyczyną wielu chorób somatycznych i psychicznych. Związane jest również z zakłóceniami porządku publicznego i przemocą w rodzinie. Jest wiele badań, które pokazują, że dostępność alkoholu ma kluczowe znaczenie dla wielkości konsumpcji. **Wzrost liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przedłużenie godzin ich otwarcia, samoobsługa prowadzą do wzrostu konsumpcji, natomiast ograniczenie dostępności – do jej spadku.** Dostępność ma więc wpływ na wielkość konsumpcji, a ta z kolei na rozpowszechnienie problemów społecznych.

Z analizy danych zebranych na potrzeby konstruowania niniejszego Programu wynika, że dostępność alkoholu w Gminie Czerwonak jest duża. Powołując się na zapis art. 12. ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „Maksymalna liczba zezwoleń (...), usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży nocnej napojów alkoholowych **uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych**” zasugerowano działania w zakresie ograniczania dostępności alkoholu w Gminie Czerwonak.

Sugerowane działania w zakresie ograniczenia dostępności alkoholu w Gminie Czerwonak

1. Obniżenie liczby uchwalonych zezwoleń do liczby wydanych (udzielonych) przedsiębiorcom.
2. Zwiększenie odległości punktów sprzedaży napojów alkoholowych od obiektów chronionych.
3. Ograniczenie godzin nocnej sprzedaży napojów alkoholowych w sklepach, w tym na stacjach paliw.

Uzasadnienie potrzeby ograniczenia dostępności alkoholu w Gminie Czerwonak

1. Duże liczby niewykorzystanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
2. Wysokie wartości sprzedanego alkoholu w placówkach podległych Gminie.
3. Wysoka kwota, którą rocznie przeznacza na zakup alkoholu każdy statystyczny mieszkaniec Gminy.
4. Niekorzystna liczba osób przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych.
5. Duży procent osób dorosłych pijących alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy.
6. Duże spożycie alkoholu przez dzieci i młodzież.
7. Niski wiek inicjacji alkoholowej uczniów szkół podstawowych.
8. Szkody zdrowotne i rozwojowe u dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
9. Natężeniu problemów związanych z piciem alkoholu przez mieszkańców Gminy wykazane w sprawozdaniu Komisariatu Policji w Czerwonaku w zakresie wzrostu: liczby nietrzeźwych osób, w tym osób przewiezionych do izby wytrzeźwień i placówek zdrowia oraz liczby interwencji Policji w związku z przemocą w rodzinie, w których sprawca przemocy był pod wpływem alkoholu.

Zadania wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej osób uzależnionych od alkoholu

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego <u>Adresaci zadania:</u> osoby uzależnione	Liczba konsultacji Liczba osób uzależnionych Liczba osób pijących szkodliwie	Konsultanci PK

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Prowadzenie w placówkach wsparcia dziennego (światlicach) zajęć dla dzieci, udzielanie pomocy terapeutycznej i psychologicznej dzieciom potrzebującym wsparcia z rodzin, w których występuje problem alkoholowy, przemoc oraz zagrożenie wykluczeniem społecznym <u>Adresaci zadania:</u> dzieci z terenu Gminy Czerwonak	Liczba placówek Liczba dzieci korzystających ze wsparcia Liczba rodzin	Wychowawcy świetlic Opiekunowie

2.	Zapewnienie wypoczynku z programem socjoterapeutycznym w okresie wakacyjnym poza miejscem zamieszkania dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym <u>Adresaci zadania:</u> dzieci z terenu Gminy Czerwonak	Liczba dzieci korzystających	Urząd Gminy GOPS
3.	Zapewnienie poradnictwa i pomocy psychologicznej osobom dorosłym pozostającym w kryzysie z powodu nadużywania w rodzinie alkoholu, substancji psychoaktywnych lub występowania przemocy <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy Czerwonak	Liczba osób korzystających Liczba udzielonych porad	Psycholog Prawnik Terapeuta

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Programy w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież z terenu Gminy nauczyciele i rodzice	Liczba realizowanych programów rekomendowanych, Liczba uczestników dzieci i młodzież, nauczyciele i rodzice	Instruktorzy programów rekomendowanych Przygotowani nauczyciele
2.	Realizacja innych niż rekomendowane programów z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz dotyczących problematyki przemocy <u>Adresaci zadania:</u> dzieci i młodzież z terenu Gminy, rodzice, opiekunowie	Liczba realizowanych programów, Liczba uczestników dzieci i młodzież, rodzice, opiekunowie	Osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
3.	Zaopatrzenie w wydawnictwa dotyczące problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie (np. broszury, czasopisma, książki) instytucji, jednostek gminy deklarujących pracę na rzecz prowadzenia profilaktyki uzależnień	Szacunkowa liczba materiałów Szacunkowa liczba odbiorców	Urząd Gminy GOPS

	<u>Adresaci zadania:</u> osoby i instytucje zaangażowane w rozwiązywanie problemów alkoholowych		
4.	Edukacja kadr, w tym szkolenia dla służb zajmujących się profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w zakresie FASD <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba zrealizowanych szkoleń Liczba uczestników	Osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
5.	Edukacja kadr, w tym szkolenia dla służb zajmujących się profilaktyką uzależnień i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie <u>Adresaci zadania:</u> UG, GKRPA, GOPS, ZI, Policja, Straż Gminna, kadra pedagogiczna, służba zdrowia i inne osoby współorganizujące gminny program	Liczba zrealizowanych szkoleń Liczba uczestników	Osoby o potwierdzonych kwalifikacjach
6.	Szkolenia dla sprzedawców i właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży napojów alkoholowych z terenu Gminy Czerwonak	Liczba zrealizowanych szkoleń Liczba uczestników	Instruktor ds. szkoleń dla sprzedawców
7.	Udział w organizowanych przez m.in. Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, kampaniach edukacyjno-informacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy, zakup materiałów profilaktyczno-edukacyjnych <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba zrealizowanych kampanii, działań Liczba materiałów Szacunkowa liczba uczestniczących osób	Urząd Gminy GKRPA

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień

Lp.	ZADANIE		REALIZATOR
1.	Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi, służącą rozwiązywaniu problemów uzależnień w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba aktywności	Urząd Gminy GKRPA

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. (zakaz reklamy i sprzedaży alkoholu nieletnim) oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Zadanie to oznacza, iż w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym, sprzedaży pod zastaw i na kredyt, gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować bezpośrednio do sądu z aktem oskarżenia. Najpopularniejszą formą działań gmin w omawianym zakresie jest zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, o którym mowa w art. 43 lub art. 45 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.⁷

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Kontrole zasad i warunków wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych	Liczba zaplanowanych kontroli Liczba zrealizowanych kontroli	GKRPA
2.	Szkolenia dla właścicieli i sprzedawców napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż napojów alkoholowych oraz inni sprzedawcy	Liczba uczestników szkolenia	Osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje
3.	Podejmowanie interwencji spowodowanych zakłócaniem porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe lub będące pod wpływem substancji psychoaktywnych, lub będących sprawcami przemocy <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba interwencji	Policja GKRPA

⁷ Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, PARPA Warszawa 2021.

6. Zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Lp.	ZADANIE	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADAŃ	REALIZATOR
1.	Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy	Liczba przyjętych wniosków	GKRPA wg wpływu wniosków
2.	Realizowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> punkty sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Czerwonak	Liczba zaplanowanych kontroli Liczba przeprowadzonych kontroli	GKRPA wg rocznego planu kontroli
3.	Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych <u>Adresaci zadania:</u> przedsiębiorcy z terenu Gminy Czerwonak	Liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych	GKRPA wg wpływu wniosków
4.	Udział członków GKRPA w pracach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie <u>Adresaci zadania:</u> mieszkańcy Gminy Czerwonak	Liczba grup roboczych z udziałem członków GKRPA	GKRPA wg potrzeb

V. Zasoby Gminy w realizacji zadań Programu

1. Analiza SWOT

Przy określaniu priorytetów działań w pracach nad Gminnym Programem posłużono się analizą zadań. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

- mocne strony – wewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na sytuację społeczną,
- słabe strony – wewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na sytuację społeczną,
- szanse – zewnętrzne uwarunkowania o pozytywnym wpływie na realizację celów,
- zagrożenia – zewnętrzne uwarunkowania o negatywnym wpływie na realizację celów.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Wieloletnia realizacja zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Kulturowe przyzwolenie na spożywanie alkoholu
Stabilny dostęp do środków finansowych pochodzących z zezwoleń	Niska świadomość społeczna w zakresie problematyki nadużywania alkoholu i szkód nim powodowanych
Dobre warunki lokalowe potrzebne do realizacji zaplanowanych działań	Deficyty w zakresie wiedzy na temat FASD/FAS oraz DDA
Profesjonalna kadra służąca rozwiązywaniu problemów społecznych (członkowie GKRPA, pracownicy GOPS, kadra pedagogiczna).	Problem sprzedaży alkoholu osobom nieletnim
Podnoszenie kwalifikacji przez przedstawicieli grup zawodowych realizujących zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie	Niska skuteczność terapii w zakresie uzależnienia od alkoholu
Współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych (GOPS, Policja, Straż Gminna, placówki oświatowe).	
Wspomaganie szkół w realizacji programów profilaktycznych	
Działanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
Działanie świetlic dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	
Możliwość korzystania ze wsparcia grup samopomocowych	
SZANSE	ZAGROŻENIA
Możliwości realizowania zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Szkody społeczne spowodowane zjawiskiem nadużywania alkoholu
Obowiązek szkół w zakresie realizacji szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych	Duża dostępność napojów alkoholowych w handlu i gastronomii
Udział w kampaniach ogólnopolskich dotyczących profilaktyki uzależnień i przemocy	Niechęć do podejmowania leczenia przez osoby nadużywające alkoholu oraz do współpracy w tym zakresie osób współuzależnionych
Współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i osobami fizycznymi działającymi na rzecz osób nadużywających alkoholu oraz zagrożonych uzależnieniem	Mało efektywna procedura zobowiązania do leczenia odwykowego
Współpraca z Zespołem interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Zjawisko przemocy w rodzinie
	Agresja i przemoc rówieśnicza dzieci i młodzieży

2. Podmioty uczestniczące w realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak.

1. Urząd Gminy Czerwonak,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czerwonaku.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czerwonaku.
4. Zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
5. Komisariat Policji w Czerwonaku.
6. Straż Gminna w Czerwonaku.
7. Szkoły podstawowe i ponadpodstawowe z terenu gminy Czerwonak.
8. Poradnie terapii uzależnienia i współuzależnienia.
9. Ośrodki zdrowia.

VI. Koordynowanie realizacji Programu

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak jest Wydział Promocji Zdrowia Urzędu Gminy Czerwonak.

VII. Finansowanie zadań Programu

1. Głównym źródłem finansowania zadań Programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zadania w ramach Programu mogą być współfinansowane ze środków zewnętrznych pozyskiwanych w konkursach na zadania z zakresu profilaktyki uzależnień.
2. Plan finansowy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak jako załącznik do niniejszego Programu będzie uchwalany co roku, a jego zakres uzależniony będzie od kwoty przewidzianej w budżecie gminy na realizację celów niniejszego Programu.
3. Środki zaplanowane na realizację Programu ujęte są w planie budżetowym Gminy Czerwonak w Dziale 851 Ochrona Zdrowia, rozdział 85154 – Przeciwdziałanie Alkoholizmowi oraz w rozdziale 85153 – Przeciwdziałania Narkomanii.
4. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czerwonaku.
Ustala się, iż za udział w posiedzeniach Komisji w 2022 roku, przysługuje ryczałtowe miesięczne wynagrodzenie w wysokości:
 - a) Przewodniczący – 550 zł (brutto),
 - b) Sekretarz – 450 zł (brutto),
 - c) pozostali Członkowie – 400 zł (brutto).

Za każdorazową nieobecność na posiedzeniu potrąca się 30 % miesięcznego wynagrodzenia.

VIII. Monitorowanie realizacji zadań Programu

Ewaluacja jest badaniem wartości programu. Polegać będzie na ocenie stopnia realizacji, wskazanych w Programie celów, podjętych zadań i analizą przypisanych do każdego zadania wskaźników ich realizacji. Jest niezbędna w przygotowaniu raportu z wykonania w kolejnym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i wskazania efektów jego realizacji. Raport przedkładać składać będzie Wójt Radzie Gminy w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport. W raporcie zawarta będzie ewaluacja zadań realizowanych w aktualnym Gminnym Programie.

VI. Materiały źródłowe

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, Warszawa 2021.
2. Rekomendacja do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2022 roku, PARPA, Warszawa 2021.
3. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Czerwonak na lata 2021-2025.
4. Łukowska K., Okulicz-Kozaryn K., Budowa gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych z wykorzystaniem metody drzewa problemów – drzewa celów, Fundacja ETOH, Warszawa 2016.
5. Okulicz-Kozaryn K., FASD w Polsce Skala problemu i propozycje rozwiązań, Warszawa 2015.
6. Moskalewicz J., Sierosławski J., Dąbrowska K., Dostępność fizyczna alkoholu a szkody zdrowotne, Alkoholizm i Narkomania tom 18, nr 4, 2005.
7. Sierosławski J., Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną. Raport z ogólnopolskich badań ankietowych ESPAD 2019 r., Warszawa 2019.
8. Nowoczesne zarządzanie projektami, redakcja naukowa Michał Trocki, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2012.
9. CBOS, Raport Młodzież 2018, Warszawa 2019.
10. Raport z badania Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych Czerwonak 2020, Centrum Rozwoju Edukacji i Kompetencji INVESIS Polska z siedzibą w Myślenicach.
11. Apteki i punkty apteczne w 2020 roku, GUS, Warszawa 2021.

**Plan finansowy budżetu na realizację zadań
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na 2022 rok**

Dział 851, rozdział 85154

851			OCHRONA ZDROWIA	
	85154		Przeciwdziałanie alkoholizmowi	595 000,00
		4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	217 454,00
		4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	10 350,00
		4110	Składki na ubezpieczenia społeczne	40 351,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	6 088,00
		4140	Wpłaty na PFRON	4 300,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	100 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	26 257,00
		4220	Zakup środków żywności	12 000,00
		4270	Zakup usług remontowych	1 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	152 700,00
		4360	Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych	2 000,00
		4410	Podróże służbowe krajowe	1 000,00
		4430	Różne opłaty i składki	300,00
		4400	Odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	5 000,00
		4610	Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	600,00
		4700	Szkolenie pracowników	15 000,00
		4710	Wpłaty na PPK	600,00

§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników – 217 454,00 zł

§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne – 10 350,00 zł

§ 4110 Opłata składek na ubezpieczenie społeczne – 40 351,00 zł

- od planowanych wynagrodzeń, z tytułu umów z osobami prowadzącymi zajęcia w świetlicach i umów zlecenia

§ 4120 Opłata składek na Fundusz Pracy – 6 088,00 zł

- od planowanych wynagrodzeń, z tytułu umów z osobami prowadzącymi zajęcia w świetlicach i umów zlecenie

§ 4140 Wpłaty na PFRON – 4 300,00 zł

- § 4170 Wynagrodzenia bezosobowe – **100 000,00 zł**
 - wynagrodzenia dla członków GKRPA za wykonywanie zadań Programu, wynagrodzenia konsultantów, osób prowadzących zajęcia w świetlicach
- § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia – **26 257,00 zł**
 - zakup materiałów do zajęć warsztatowych, zakup środków czystości, uzupełnianie wyposażenia w świetlicach; zakup plakatów, ulotek
- § 4220 Zakup środków żywności – **12 000,00 zł**
 - wydatki na dożywianie dzieci w świetlicach
- § 4270 Zakup usług remontowych – **1 000,00 zł**
- § 4300 Zakup usług pozostałych – **152 700,00 zł**
 - wynagrodzenie psychologów, socjoterapeutów, wynagrodzenie biegłych sądowych, wyjazdy dzieci na obozy terapeutyczne, udział w kampaniach profilaktycznych
- § 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych – **2 000,00 zł**
- § 4410 Podróże krajowe służbowe – **1 000,00 zł**
- § 4430 Różne opłaty i składki – **300,00 zł**
- § 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – **5 000,00 zł**
- § 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego – **600,00 zł**
- § 4700 Szkolenie pracowników – **15 000,00 zł**
- § 4710 Wpłaty na PPK – **600,00 zł**

Dział 851, rozdział 85153

851			OCHRONA ZDROWIA	
	85153		Zwalczanie narkomanii	50 000,00
		4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	860,00
		4120	Składki na Fundusz Pracy	123,00
		4170	Wynagrodzenia bezosobowe	5 000,00
		4210	Zakup materiałów i wyposażenia	8 017,00
		4220	Zakup środków żywności	3 000,00
		4300	Zakup usług pozostałych	28 000,00
		4700	Szkolenie pracowników	5 000,00

- § 4110 Składki na ubezpieczenie społeczne – **860,00 zł**
- § 4120 Składki na Fundusz Pracy – **123,00 zł**
- § 4170 Wynagrodzenia bezosobowe – **5 000,00 zł**
 - wynagrodzenie osób prowadzących zajęcia profilaktyczne
- § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia – **8 017,00 zł**
 - materiały informacyjne i edukacyjne
- § 4220 Zakup środków żywności – **3 000,00 zł**
- § 4300 Zakup usług pozostałych – **28 000,00 zł**
 - programy profilaktyczne, zajęcia profilaktyczne, informacyjne i edukacyjne
 - koszty szkoleń przedstawicieli różnych instytucji (nauczyciele, policja, GOPS, służba zdrowia)
 - działania w ramach kampanii profilaktycznych
- § 4700 Szkolenie pracowników – **5 000,00 zł**

Uzasadnienie
uchwały Rady Gminy Czerwonak
w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na lata 2022-2025

Konieczność stworzenia nowego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii nałożyła ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2469). Ustawa ta określa zasadnicze zmiany w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ważnym elementem nowych gminnych programów stały się również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Art. 4¹ ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, otrzymał brzmienie: „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkolnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych”.

Realizacja zadań, w myśl art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na lata 2022-2025.

Koordynatorem realizacji Programu jest Wydział Promocji Zdrowia Urzędu Gminy Czerwonak.

Realizacja zadań odbywa się przy współpracy i zaangażowaniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czerwonaku we współpracy m.in. z Urzędem Gminy Czerwonak, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Czerwonaku, poradniami terapii uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu, ośrodkami zdrowia, policją, strażą gminną, sądem rejonowym, szkołami oraz organizacjami pozarządowymi.

Program posiada pozytywną opinię Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czerwonaku.

W świetle powyższych argumentów podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 jest w pełni uzasadnione.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	508/XLVI/2022
Data dokumentu	2022-03-17
Organ wydający	Rada Gminy Czerwonak
Przedmiot regulacji	w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Czerwonak na lata 2022-2025
Identyfikator dokumentu	4D4132D1-553A-42C7-AF5C-FB20C33AA308

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1279280005
Numer seryjny	634A36A5BDEE8274A1ED4D245679472A367DDC0D
Osoba podpisująca	Wojciech Aleksander Skrzekut
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	22.03.2022 13:22:13
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5260300517 COPE SZAFIR - Kwalifikowany Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A. PL